

Становище

Изготвил становището: доц. д-р Светослав Илийчовски, катедра „Търговски бизнес“ при Стопанска академия „Д. А. Ценов“

Основание за написване на становището: Съгласно заповед на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов №105 от 13 февруари 2020 г.

Автор на дисертационния труд: Христо Борисов Цветанов, докторант към катедра „Аграрна икономика“ при Стопанска академия „Д. А. Ценов“

Тема на дисертационния труд: „Икономически ефект на директните плащания за земеделските производители в контекста на ОСП на ЕС в периода 2014-2020“

Общо представяне на дисертационния труд

Разработването на докторски труд с подобна тематика е актуално, предвид значението на икономическия ефект на директните плащания за земеделските производители в контекста на общата селскостопанска политика на ЕС и може да допринесе за развитието на аграрната практика в България, посредством прецизиране и дообогатяване на използваната методология за оценка на икономическия ефект на директните плащания. Дисертационното изложение обхваща множество проблемни въпроси с теоретико-методологично и практическо естество.

Дисертационният труд е с обем 153 страници. В структурно отношение съдържа въведение, основен текст – три глави, заключение и списък на използваните литературни източници. Добавени са 4 приложения. В основния текст са включени 11 таблици и 17 фигури. Представен е значителен брой на използваните източници – 85.

Структурата на дисертационния труд е съобразена с темата на изследване, добре балансирана и логически обвързана. Правилно е възприета линията на изложение: теоретико-методологични основи на икономическия ефект, ефектът на директните плащания за земеделските производители в България, приложни аспекти на определяне на икономическия ефект на директните плащания за земеделските производители в Р България. Изследваната специфична научно-

приложна материя и проблематика е представена детайлно и обосновано, в логическа последователност.

Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Основната цел, изследователската теза и задачите, формулирани в уводната част, са уместни и обосновани, което в голяма степен предопределя системния характер на изложението. Обектът и предметът на изследването са ясно и точно дефинирани.

Структурата на отделните части на дисертационния труд е добре балансирана. Първа глава има теоретичен характер – акцентирано е върху теоретичните основи на икономическия ефект, принципите и методите за определянето му. Втора глава на труда е с подчертано методологичен характер, като в нея е разгледан икономическият ефект на директните плащания за земеделските производители в контекста на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз. Разработен е модел за определяне на икономическия ефект на директни плащания за земеделските производители. Трета глава на дисертационния труд съдържа изследване на факторите, влияещи при определяне на икономическия ефект на директните плащания, частично апробиране на предложения модел за определяне на икономическия ефект на директните плащания, както и формулиране на препоръки за повишаване на икономическия ефект на директните плащания. В заключението са представени основните резултати и обобщаващи изводи от проведеното изследване.

Изложението на дисертационния труд се характеризира с изчерпателност, аргументираност и яснота, като в структурно отношение **отговаря на основните изисквания за неговото оценяване.**

Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

На основата на извършени теоретични и практически изследвания се извеждат следните по-значими приноси на дисертационния труд:

1. Посредством теоретично изследване на становища на редица автори относно понятието икономически ефект е изведено собствено определение.

2. На основата на задълбочено разглеждане и критичен анализ на съществуващи системи за директни плащания е предложен методически инструментариум за изследване на икономическия ефект от тях за земеделските производители, на основата на който е разработен модел за определяне на ефекта на директните плащания върху зърнопроизводството.

3. В резултат от фрагментарно емпирично проучване е приложен адаптираният модел за оценка на икономическия ефект на директните плащания за зърнопроизводителите и на тази основа са изведени препоръки за неговото повишаване.

Докторантът прилага към дисертационния труд три публикации – три статии. Публикациите са самостоятелни и отразяват части от дисертационния труд, като му осигуряват публичност.

Приложеният автореферат в обем от 40 страници съдържа основните моменти от дисертацията и отговаря на изискванията.

Въпроси по дисертационния труд

Нямам съществени бележки по дисертационния труд и въпроси към докторанта

Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Становището ми за дисертацията е положително. Тя отговаря на изискванията на Закона за развитието на Академичния състав в Република България и на Правилника за неговото приложение. Кандидатът притежава задълбочени теоретични знания, има способност за самостоятелни научни изследвания, прави аргументирани изводи и обосновани предложения и препоръки, като допринася към развитието на науката по изследвания проблем. Разработката притежава характеристики на цялостно и завършено научно изследване. **Предлагам на уважаемите членове на научното жури на Христо Борисов Цветанов да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” по докторска програма „Икономика и управление (аграрна икономика)”.**

25.02.2020 г.

изготвил становище:

доц. д-р Светослав Илийчовски